

– реформування системи професійної підготовки виходячи з потреб ринку праці, шляхом зменшення розриву між попитом та пропозицією на робочу силу.

Перелік посилань

1. Дані Глобального огляду конкурентоспроможності 2009-2010рр. [Електронний ресурс]–Режим доступу:www.compete.org.ua/index.php.
2. Новий курс: реформи в Україні 2010–2015. Національна доповідь [Текст]/ за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К.: НВЦ НБУВ, 2010.–232 с.
3. Петрова І. Інтеграційна роль компетенцій у стратегічному управлінні людськими ресурсами [Текст] / І. Петрова // Україна: аспекти праці. - 2008. - №8. - С.23-28.
4. Конференція роботодавців України 2010 «Стратегічне партнерство Міністерства освіти і науки України з роботодавцями» [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.confedu.org.ua/presscentre/news.html?publist_start=340.
5. Моніторинг стану професійно-технічної освіти та альтернативні пропозиції щодо її одернзації (7.09.2010р.) / ГО Центр освітнього моніторингу і Міжнародний фонд «Відродження» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://centromonitor.com.ua/?page_id=2.

The article deals with problems on the fundamental aspects of professional training and competitive workers. The main aspects of training – continuity. The role of influential factors that greatly enhance the value of training in the context of innovation development of economy of Ukraine.

Кожемяченко О.О.
ст. викладач НТУУ «КПІ»

МУНІЦИПАЛЬНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ЯК СКЛАДОВА ГОСПОДАРСЬКОГО МЕХАНІЗМУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В статті запропоновано визначення поняття «муніципальний господарський механізм», розглянуті проблеми його становлення і розвитку як складової господарського механізму національної економіки України.

Ключові слова: господарський механізм національної економіки, муніципальний господарський механізм.

Вступ. Господарський механізм є предметом досліджень багатьох українських і зарубіжних науковців, зокрема Брюховецька Н.Ю., Гуменюк В.Я., Завадський Й.С., Костюкевич Р.М., Чухно А.А. та ін. Увага вчених, як правило, зосереджується на дослідженні основних складових ринкового механізму, проблемах і перспективах їх гармонізації із існуючим господарським механізмом національної економіки. При цьому поза увагою залишаються не менш важливі чинники трансформаційних процесів, які набувають великого значення при переорієнтації економіки на ринкову модель. До них, зокрема, відноситься формування інституту місцевого

самоврядування, який в умовах ринкової економіки має власні можливості і мету розвитку, специфічну сферу компетенції і відповідальності, залишаючись при цьому невід'ємною складовою господарського механізму національної економіки.

Постановка задачі. Метою статті є дослідження муніципального господарського механізму. Завданням дослідження є визначення господарського механізму як складової господарського механізму національної економіки.

Дослідження базується на застосуванні загальнонаукових і спеціальних економічних методів, головними елементами є філософські і загальнонаукові принципи, закони і категорії економічної теорії. Теоретичною базою досліджень є державницька теорія місцевого самоврядування, теорія природних прав вільної громади. Використовуються законодавчі і нормативні акти, які регулюють місцеве самоврядування в Україні.

Результати дослідження. Узагальнюючи різні підходи щодо тлумачення господарського механізму [1], [2], [8], можна виділити кілька утворюючих його елементів, а саме: виробничі одиниці, які продукують матеріальні блага і державні управлінські структури, покликані формувати і відстежувати дотримання «правил гри» в сфері виробництва, розподілу і перерозподілу матеріальних благ. Відповідно до цього формування господарського механізму супроводжується утворенням:

- 1) системи форм і методів організації і функціонування виробництва;
- 2) системи форм і методів організації виробничої інфраструктури, яка забезпечує ресурсну, інформаційну підтримку виробництва, обмін результатами діяльності тощо;
- 3) системи органів управління сферою виробництва.

Сучасною економічною літературою визначені три управлінські рівні, а саме: вищий – інституціональний, середній – управлінський, і нижчий – технічний [3]. Ми поділяємо думку авторів, які припускають, що саме таким чином можна структурувати господарський механізм національної економіки [7]. Оскільки нижчий технічний рівень господарського механізму використовується на рівні окремого підприємства, організації, ми в рамках наших досліджень зосередимося на двох вищих рівнях господарського механізму, а саме інституціональному і управлінському (таблиця).

Відповідно до даних таблиці органи місцевого самоврядування є суб'єктами управлінського рівня господарського механізму національної економіки. Проте на нашу думку серед інших суб'єктів цього рівня органи місцевого самоврядування займають виключне місце. Наведемо декілька аргументів на користь цього.

1. На відміну від інших суб'єктів управлінського рівня органи місцевого самоврядування мають іншу природу утворення. Галузеві і регіональні органи влади існують відповідно до галузевої і територіальної структури держави і об'єктивно нормальним процесом є їх зміна, злиття, роз'єднання ліквідація, тобто вони є нестійкими за своєю сутністю. Натомість, муніципальні утворення (міста, села, селища) за своєю сутністю є

стійкими територіальними утвореннями. Історія розвитку муніципалітетів і держав свідчить, що муніципалітети є більш стійкими утвореннями, ніж сама держава.

Таблиця

Інституціональний і управлінський рівні господарського механізму

Рівень управління	Інструменти механізму управління			Суб'єкти управління
	Організаційно-правові механізми управління	Економічні механізми управління	Соціально-психологічні методи управління	
Інституціональний рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Закони України, Укази Президента України, постанови Верховної Ради України, постанови Кабінету Міністрів України, накази міністерств; • Організація структури управління; • Організація процесу функціонування системи 	<ul style="list-style-type: none"> • Економічна політика; • Галузева політика; • Регіональна політика; • Податково-бюджетна політика; • Монетарна політика; • Інвестиційна політика; • Інноваційна політика 	<ul style="list-style-type: none"> • Соціальна політика; • Ідеологічний вплив; • Формування суспільної думки 	Вищі державні органи влади: Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України
Управлінський рівень	<ul style="list-style-type: none"> • Установчі норми, документи і стандарти, що формують і визначають систему процедур; • Організаційна структура управління галузі, муніципалітету; • Організація процесу функціонування галузі 	<ul style="list-style-type: none"> • Планування; • Форми організації праці; • Форми ціноутворення; • Система податків; • Система фінансування; • Система кредитування; • Господарський розрахунок 	<ul style="list-style-type: none"> • Економічна соціологія і психологія; • Соціологія і психологія управління галуззю; • Організаційна культура; • Формування субкультурного середовища муніципального утворення 	Міністерства, Державні комітети, регіональні органи влади, органи місцевого самоврядування

2. Муніципалітети мають власну базу економічного розвитку, основними елементом якої є комунальна власність. Комунальна власність муніципалітетів формується із земель комунальної власності, рухомого і нерухомого майна, муніципальних фінансових ресурсів. Інші суб'єкти управлінського рівня господарського механізму характеризуються таким станом відносин до об'єктів власності:

– галузеві управлінські структури відповідно до законодавства України не є суб'єктами власності. В їх управлінні як правило знаходяться об'єкти державної власності на правах оперативного управління або господарського відання;

– суб'єкти регіонального управління в Україні суб'єктами власності. Це сталося внаслідок процесу роздержавлення і формування інституту комунальної власності. Проте, слід зазначити, що розподіл суспільної власності між іншими суб'єктами окрім держави і муніципалітетів, є нетиповим для унітарних держав. Україна є унікальною державою, в якій суб'єктами комунальної власності окрім органів місцевого самоврядування виступають також районні і обласні Ради народних депутатів.

3. Муніципалітети є суб'єктами податково-бюджетного процесу. Вони мають власні повноваження в сфері встановлення місцевих податків і зборів, а також в сфері формування власних доходів і визначення власних видатків. Галузеві суб'єкти управлінського рівня господарського механізму позбавлені такої можливості. Органи регіонального управління, відповідно до законодавства України, позбавлені фіскальної ініціативи, проте вони є суб'єктами бюджетного процесу, і можуть формувати власні доходи як суб'єкти власності.

4. Виключно важливе значення в системі муніципального управління має територіальна громада. Це специфічна людська спільнота, яка одночасно є носієм морально-етичних, культурних, звичаєвих стандартів як загальнонаціонального так і місцевого рівня.

Таким чином, органи місцевого самоврядування певною мірою охоплюють інституціональний і управлінський рівні господарського механізму національної економіки. Це дає підстави стверджувати про об'єктивне існування муніципального господарського механізму, який можна розглядати як *невід'ємну автономну частину господарського механізму національної економіки, що охоплює його інституційний і управлінський рівні.*

Висновки. Результатом дослідження є визначення муніципального господарського механізму. Наукова новизна досліджень полягає в тому, що вперше здійснена спроба ввести термін «муніципальний господарський механізм» і дати його визначення.

Перелік посилань

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах /Ред.кол.: С.В. Мочерний (відп.ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
2. Завадський Й.С. Менеджмент. – У 3-х томах. – Т.2. – 3 вид. доп. – К. Вид-во Європ.ун-ту – 2003. – 540 с.
3. Економіка підприємства: Навч. посіб./ за ред. А.В. Шегди. – Знання 2005. – 431 с.
4. Круш П.В., Кожемяченко О.О. Муніципальне управління. Навчальний посібник. – К.; Центр навчальної літератури. 2005. – 168 с.
5. Муніципальне право України: підручник / В.Ф. Погоріло, О.Ф. Фрицький, М.О. Баймуратов та ін.; За ред. В. Ф. Погорілка. О.Ф. Фрицького. – К.: Хрінком Інтер, 2001. – 352 с.
6. Чухно А.А. Господарський механізм та шляхи його вдосконалення на сучасному етапі // Економіка України.- №3 (554). – 2007, 60-67 с.
7. Князевич А.О. Рівні господарського механізму управління підприємствами // Збірник праць Європейського університету - №2 – 2008, 31-33 с.
8. Фінансово-економічний словник. <http://www.glossary.org.ua>

The article is devoted to definition of concept «municipal economic mechanism», it observes the problem of formation and development of municipal economic mechanism as a part of economic mechanism Ukrainian economy.

Корогодова О.О.

к.е.н., ст. викл. НТУУ «КПІ»

Сиванич І.

студент НТУУ «КПІ»

ЗІСТАВЛЕННЯ ВВП УКРАЇНИ І СВІТУ ЯК ФАКТОР ОЦІНКИ ВІТЧИЗНЯНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

У статті висвітлено теоретичні підходи до визначення показників зміни частки ВВП України у аналогічному світовому показнику. Розглянуто способи розрахунку показників ВВП. Проведено аналіз динаміки показників номінального ВВП, ВВП на душу населення, ВВП за паритетом купівельної спроможності, частки вітчизняного ВВП у світовому ВВП. За допомогою методу екстраполяції здійснено прогноз показнику відношення ВВП (номінального та за паритетом купівельної спроможності) України до світового рівня. Зроблено акцент на оцінці якості економічного зростання України.

Ключові слова: ВВП, валовий внутрішній продукт, економічне зростання, паритет купівельної спроможності, номінальний ВВП, реальний ВВП.

Вступ. Вченими-економістами розроблена величезна кількість показників, які характеризують економіку країни з різних напрямів, на основі яких здійснюються міжнародні зіставлення. Найпоширенішим показником для визначення та порівняння рівня розвитку держави є валовий внутрішній продукт (ВВП). Показникам зміни частки ВВП різних країн та регіонів світу приділено менш уваги. Найбільш ґрунтовними є дослідження Б. Болотіна [3], А.Ілларіонова [4], Shamim Adam, Ilan Kolet,[5] Mark J. Perry[6], також важливість використання цього показнику розглядають Козик В.В., Пайкова Л.А., Даниленко Н.Б. [2].

Постановка задачі. Економіка України характеризується значним спадом валового внутрішнього продукту на першому етапі (1991-1999) та зростанням (2000-2008) на другому етапі своєї незалежності. Після нового спаду в 2009 році, економіка знову почала зростати в 2010 р. Але чи було зростання ефективним і чи зміцнило воно позицію України на міжнародній арені. Який зріст вважається оптимальним? Відповідь дає зазначена робота. Метою статті є дослідження показників відношення ВВП та ВВП на душу населення України в 1987-2010 роках в номінальній вартості та за ПКС.